

skače silni pès, in ko blisk se na mesarja zažene. Ali kot bi trenil, ga popusti, se zapraši v kerčmarja, ga verže na tla, in mu ne pusti ne kreniti, ne ganiti se. Tako dolgo ga tlači, da se jame daniti. Kerčmar tiho pod njim leži, zakaj v hipu, kadar se gane, ga Turko za vrat popade.

Pès je bil svojega nekdanjega gospoda spoznal. Zarano nevihta noči neha, in potovajo memo bajte tergovci. Mesar jih kliče na pomoč, ker sopet ni iz hiše mogel. Kerčmar je namreč vrata za sabo potegnil in same so se zaperle. Pridši tergovci zvežejo roparja, ga na voz veržejo in pravici izročé, kjer je zaslužen plačilo za svoje morije prejel.

Kmali potem je Česnik umerl. Turko pa, zvesti pès, je še dolgo pri njegovem hvaležnem sinu živil in 15 let star in slep še le nehal živeti.

Pivčan.

Sekira in gojzd.

Bil je čas, ko sekira še ni imela toporišča. Človek pride v gojzd, da bi ž njo derv nasekal. Mlado drevjiče se ustraši in teče staremu hrastu nevarnost potožiti. „Je li kdo od vas s sekiro v zvezi?“ — vpraša jih stari hrast. „Nihče ne“ — odgovoré mlade drevesca — „sekira je sama v roki človeka“. „Pojte tedaj nazaj“ — reče starec — in ne bojte se, ne pretí nam nobena nevarnost“.

Čez nekaj časa pride človek sopet v gojzd. On je bil nataknil svojo sekiro na toporišče in strašno seka po gojzdu. Sopet gré mlado drevje staremu hrastu tožiti. Sopet jih praša starec: „Je li kdo od vas s sekiro v zvezi?“ „Je — odgovoré — drevo se je s sekiro združilo“. Na to uzdihne starec: „Gorjé, zdaj smo poginili!“

Gorjé, če se z unanjim sovražnikom združi tudi domači.

Novičar iz raznih krajev.

Nova postava za družino (posle) je oklicana že na Koroškem. Za gotovo slišimo, da tudi za Krajnsko jo vis. c. k. deželno poglavarstvo pripravlja za oklic. — Po ministerskem ukazu se imajo za otroke, ki v fabrikah in delavnicah delajo, večerne šole napraviti, v katerih se bojo pozimi od 5. do 7. ure, poleti od 6. do 8. ure zvečer učili naj potrebniši nauki ljudskih šol; vsak lastnik fabrike ali delavnice ima dolžnost take otroke, ki pri njem delajo in morajo šolo obiskavati, v določenem času iz dela spustiti. Otroci pod devetim letom pa se sploh ne smejo v fabrike ali druge delavnice v delo jemati. — Na Ogerskem so začeli tudi za otroke ciganov šole napravljati. V Peru se je 11. sušca začela ena tacih šol, ktera šteje že 22 učencov in 18 učenk, pa čedalje več jih pride; čuda pridno se uče keršanskega nauka, brati in pisati, peti in gosti. — Svitli nadvojvoda Karl Ludevík, brat cesarjev in sedaj deželni poglavar Tiroljskega, 23 let star, se je te dni zaročil s princesnjo Margareto, hčerjo kralja Saksonskega, 16 let staro. — 23. dan t. m. so presvitli cesar višjemu škofu zagrebškemu žl. gosp. Jurju Hauliku z veliko slovesnostjo v dvorni cerkvi na Dunaji izročili kardinalski baret. — Avstrijska mera in vaga je tudi na Šlezkem za edino veljavna oklicana. — Na Španjsko so sedaj oči vse Evrope obrnjene, ker še nič gotovega ni, kako se bo sila zamotani klopčič izmotal. Zakaj so se poslednje prekucije začele, je sedaj precej gotovo. Novo ministerstvo v pismu do kraljice samo pravi, da so se navskriž-misli vnele med poprejšnim ministerstvom zavolj poslednjih prekucij, ki so se pripetile v Valadolidu; minister Escosura, ki je šel vzrok onih prekucij v Valadolid preiskavat, je povernivši se v Madrid v zboru ministerskem dokazal, da tista stranka, ki ne želi napredka (Moderados) je podpihala plamen, da bi se znebila državnega zbora in ustave; minister O'Donel se je temu natolcevanju zoperstavil in terdil nasprotno misel, da ravno napredniki (Progressisten) so krivi vseh homatij. To pa je razderlo nježno nitko edinosti, ki je celi čas njega in pa pervega ministra Espartera vezala. O'Donel je gledé na ustavo

v Valadolidu želel ostre strune napeti, Espartero in večina družih ministrov pa ne. Kraljica si je na vso moč prizadevala razpor med ministri z lepo poravnati, in je tri ure prosila Espartera, naj ostane minister, al v takih okoljshinah se ni dal sprostiti, ampak odstopil je in ž njim razun O'Donela vsi ministri. Kraljici ni bilo tedaj druzega storiti, kakor da je O'Donelu izročila, naj sestavi novo ministerstvo, kteremu ima on biti predsednik. O'Donel je napravil novo ministerstvo, vso deželo djal v obsedni stan in poslance državnega zbora razpodil, ki so se v pismu zoper njega oglasili. In na to še le je vnel punt in kervav boj v Madridu, ki je terpel 15. in 16. t. m. skoz 48 ur. O'Donel pa je ustajnike premagal in Madrid upokojil. Al po družih mestih se je razširil punt in v Saragosi se je zbralo čez 80 poslancev državnega zbora, ki terdijo, da po ustavnih pravicah gré v imenu kraljice njim vladarstvo. Tako si stojita sedaj Madrid in Saragosa nasproti, kakor O'Donel in Espartero: oba veljavna Španjoljca. Kje je Espartero in kaj počne, ne povejo nobene novíce. Ko so bile v Madridu prekucije, je bil francozki poslanec Turgot vedno na strani kraljice, angležki poslanec Howden pa se ni dal viditi; zatega voljo in pa, ker je nek angležka vlada ukazala svojemu poslancu, naj se iz Madrida podá v Saragoso, veljá sedaj misel, da francozka vlada stoji na strani O'Donela, angležka pa na strani Saragosčanov in tedaj tudi Espartera, kteri, čeravno sedaj od njega ni duha ne sluha, težko da roke križem derži. To je sedanji stan prigodb na Španjskem. — Tudi Černogora je jela spet obračati pozornost na-se. Knez černogorski je pod poveljstvom svojega brata Mirka Petroviča poslal 6000 vojakov nad sosedno okrajno v Kuči, ki mu noče davka odrajtovati in mu ne podložna biti. So pa Kučani pastirji, ki ne spoznajo ne turške ne černogorske vlade; če pridejo Turki nad nje po davek ali kaj druzega, pravijo, da so černogorski podložniki; če pa pridejo Černogorci, jim pa rečejo, da so turški. Že so 10. dan t. m. planili Černogorci čez njih okope, pa niso dosti opravili; vendar jih upa Mirko v enem tednu premagati, ako ne dobé kakošne pripomoči. — Avstrijski poslanec knez Pavl Esterhazy se je že 23. t. m. podal na pot v Moskavo h kronanju cara rusovskega, ki bo 31. prihodnjega mesca. — 13. dan t. m. se je pripeljal v Pustersko dolino na Tiroljskem nek slepar, eden mu je trobil, drugi na turški boben bil — on pa je stal na vozu in ponujal čudodelno zdravilo za vsake sorte bolezni, steklenico po 24 krajc. Da bi mu ljudje bolj verjeli, je kazal zlato svetinjo in se lagal, da papež in cesar sta ga poslala ubogemu ljudstvu na pomoč — in res je osleparil lahkoverneže in v malo urah skupil okoli 100 fl. — Pri živinski razstavi v Kemlsfordu na Angležkem je bil unidan en junec, ki je premijo prejel, za 12.000 fl. v Avstralijo prodan. Za toliki dnar ni bilo še nobeno angležko govedo dosihmal prodano.

Stara in nova slovensina.

Poleg Donave so stali
Kdaj Slovenci, pritikvali,
Tù se Italij prezali,
Tam se v Carjigrad stegvali.

Učeniki od zahoda
So prišli, in od izhoda.
Razjasnili um naroda
Z znanjem večnega Gospoda.

Še je ljudstvo vere vneto
Sreče bilo vredno šteto.
Da je bilo kdaj sprejeto
V njega jezik pismo sveto.

Res po tem viharjev síle
Močno deblo so zdrobile.
In med ljudom so utihnile
Stare govorice mile.

Vender deblu rast ne mine,
Terdne le so korenine;
Vcepljene so mu novine,
Da njegovo ime ne zgine.

Save, Drave so bregovi,
Kjer se mladi cep gotovi;
V mesto starih so glasovi
Zdaj prišli slovenski novi.

Lepi veji rast pustite.
Ptuje kali ji trebite.
Sočne vejice redite,
Suhih prazno ne cepite!

Ljud sedanji ni starina,
Bil je, bode le novina;
Manj je množna rodovina,
Močna je, če je edina.

Znojemski.